

VRAAG 2

Kunt u ermee instemmen dat straks de (wijk)kerkenraden niet meer rechtstreeks een kerkenraadslid afvaardigen naar de classicale vergadering, maar dat zij een lid van de classicale vergadering aanwijzen door middel van verkiezingen?

OVERZICHT

van consideraties van de classicale vergaderingen betreffende het voorstel tot wijzigen van de kerkorde in het kader van Kerk 2025, tranche 1

1. RESPONS

Bij schrijven van 14 december 2016 is aan de classicale vergaderingen, (wijk)kerkenraden en de evangelisch-lutherse synode toegezonden het voorstel tot wijzigen van de kerkorde in het kader van Kerk 2025, tranche 1.

Aan de classicale vergaderingen is gevraagd de consideraties voor 1 mei 2107 in te zenden. Aan de kerkenraden is gevraagd via de classicale vergaderingen te reageren, die deze reacties in hun consideraties kunnen verwerken. Aan de classicale vergadering is gevraagd niet te volstaan met de doorzending van de reacties van de kerkenraden, maar daaraan in de consideraties zelf aandacht te geven.

Op 31 mei 2017 waren de reacties ontvangen van 68 classicale vergaderingen, te weten, Achterhoek-Oost, Achterhoek-West, Alblasterdam, Alkmaar, Alphen aan den Rijn, Amsterdam, Apeldoorn, Arnhem, Assen, Barendrecht, Bommel, Breukelen, Brielle, Delft, Deventer, Dokkum, Doorn, Dordrecht, Drachten, Edam-Zaandam, Ede, Emmen, Enschede, Flevoland, Franeker, Goes, Gorinchem, Gouda, 's Gravenhage I en II, Groningen, Haarlem, Hardenberg, Harderwijk, Hatterm, Heerenveen, 's Hertogenbosch, Heusden-Almkerk, Hilversum, Hoofddorp, Hoogeveen, Hoorn-Enkhuizen, Kampen, Leeuwarden, Leiden, Limburg, Meppel, Nijkerk, Nijmegen, Noord-Oost Groningen, Ommen, Oost-Groningen, Peel en Kempenland, Rotterdam I en II, Schiedam, Tiel, Utrecht, Waalse classis, Walcheren, West-Brabant, Westerkwartier,, Winsum, Woerden, Zeeuws Vlaanderen, Zeist, Zierikzee; en de ELS,

2. PROCEDURE

3. DE CONSIDERATIES INHOUDELIJK

a. Positief (4)

Classicale Vergaderingen Assen, Drachten, Zierikzee, ELS

b. Positief, met opmerkingen, kanttekeningen en/of vragen (43)

Classicale Vergadering Achterhoek-Oost - Wel vinden we het belangrijk dat bij de verkiezing van ambtsdragers voor de classicale vergadering er recht gedaan wordt aan de pluriformiteit van geloven en gemeentelieven in onze nieuwe classis en dat vanuit de gemeenten in de verschillende ringen de vertegenwoordigers gekozen worden.

Classicale Vergadering Achterhoek-West - De classicale vergadering zou graag als vast agendapunt in de toekomstige classis zien: Inspraak door gemeenten in de classis. Op deze wijze kan elke gemeente gehoord worden in de toekomstige classicale vergadering. Ook wordt de opmerking geplaatst om de herkenbaarheid van de regio, de eigenheid van de plaatselijke gemeenten in de stad en op het platteland. Wij pleiten voor een gelijkwaardige verhouding hierin. Bij stemming zijn er 29 voorstemmen en 1 tegenstem.

Classicale Vergadering Alkmaar - Neemt verzoek van Julianadorp over. In de bijlage het

uitgewerkte verzoek:

De **Protestantse Gemeente Julianadorp** brengt de volgende twee consideraties in om voor te leggen aan de kleine synode.

1.

Overwegende dat het terugbrengen van de bestuurlijke druk door een reductie van het aantal classis teweeg gebracht kan worden én

overwegende dat het tot het DNA van een protestantse kerk behoort dat zij van onderaf door alle gemeenten (in een classis) wordt opgebouwd en overwegende dat de classis bestuurbaar moet blijven

stemt de Protestantse Gemeente Julianadorp in met het terugbrengen van het aantal classes, maar stemt zij niet in met het loslaten van het principe dat de classicale vergadering bestaat uit een samenkomst van ambtsdragers uit alle gemeenten in de classis.

Wij stellen daarom ten opzichte van de voorliggende kerkordewijzigingen het volgende voor:

De classicale vergadering bestaat uit ambtsdragers uit alle gemeenten en komt minimaal 1x per twee jaar bijeen.

Dat wat in de voorgestelde kerkorde 'classicale vergadering' wordt genoemd (het gremium van gekozen ambtsdragers max 20/30) vormt het **breed moderamen van de classis**. Dit breed moderamen bereidt de 2 jaarlijkse classicale vergadering voor en behartigt lopende zaken.

Dat wat in de voorgestelde kerkorde moderamen van de classis wordt genoemd vormt het **moderamen** of dagelijks bestuur van de classis.

We stellen dus een gelaagdheid in drie lagen voor – een classicale vergadering met allen, een breed moderamen zoals de nieuwe kerkorde de classicale vergadering ziet en een moderamen.

2.

Overwegende dat een gemeente in intern zwaar weer gebaat kan zijn bij een rol in de classis die tijdelijke maatregelen kan nemen om de energie in een gemeente weer aan het stromen te krijgen én

overwegende dat de balans in toezicht tussen gemeenten en moderamen van de classis inclusief classis-predikant in balans moet blijven zodat de één de ander bemoedigen en corrigeren kan

stemt de protestantse gemeente Julianadorp in met het voornemen tot het aanstellen van een classispredikant

én stelt zij voor dat zoals het moderamen van de classis en in het bijzonder de regio-predikant toezicht houden op de gemeenten, alle gemeenten in de classicale vergadering samen (zie voorstel 1) het recht op toezicht krijgen op het functioneren van moderamen van de classis inclusief classispredikant. Daarom stellen wij voor dat in haar tweejaarlijkse complete classicale vergadering de classis zo nodig het functioneren van moderamen en van de classis predikant mogen thematiseren en van een groene, oranje of rode kaart mogen voorzien. Het laatste zou betekenen dat er sprake is van een vertrouwensbreuk tussen de toezichthoudende regio predikant / het moderamen enerzijds en de gemeenten in de classis anderzijds.

Een en ander vraagt om een uitwerking die hier alleen maar in aanleg kan worden gegeven. Het ontbreekt de gemeente aan tijd en kennis en voorkennis om deze principes helemaal door te kunnen trekken door alle kerkordeartikelen heen. De belangrijkste zijn hier in ieder geval genoemd.

In schema:

Paragraaf	Voorstel PKN	Voorstel PG Julianadorp	
Kerkorde artikel 6 lid II		Artikel 6 lid II ongewijzigd laten tov huidige kerkorde.	
Ordinantie 2.20-1 en 4-20	Orde 2.20-1 wijzigen en Ord 4-20 laten vervallen	EENS	
Ordinantie 4-14		Ordinantie 4-14 (Samenstelling Classis) ongewijzigd laten tov huidige kerkorde	
Ordinantie 4-15 vraagt om een uitwerking van taken tussen classicale vergadering en breed moderamen. Leidend bij herformulering van taken moet zijn, dat de classis de eindverantwoordelijkheid draagt en het breed moderamen namens de classis gemachtigd is om een aantal handelingen uit te voeren.			
Ordinantie 4-16 lid 1	Nieuwe tekst overnemen maar dan voor het breed moderamen van de classis.	De classicale vergadering komt tenminste 1x per twee jaar bijeen. Voorts komt zijn bijeen als	

		tenminste 35 leden van de classicale vergadering daarom verzoeken.	
Ordinantie 4-16 lid 1a		Nieuwe voorsteltekst prima maar dan met oog op complete classicale vergadering. Breed moderamen heeft als taak dat beleid voor te bereiden.	
Ordinantie 4-16 lid 2: Classicale vergadering (compleet) kiest breed moderamen. Verkiezing moderamen open.			
Ordinantie 4-16 lid 5			Feitelijk kern van het voorstel van Julianadorp. Breed moderamen komt niet te vervallen maar krijgt de vulling van de voorgestelde classicale vergadering (met verkozen ambtsdragers).
Ordinantie 4-16 lid 6 verder uit te werken.			
Ordinantie 4-16a	Toe te voegen dat de classicale vergadering het functioneren van het moderamen van de classis en de classispredikant tegen het licht mag houden – met zonodig consequenties.		

Wij hopen dat de in aanzet door ons voorgestelde consideraties recht doen aan de geest van verandering die aan kerk 2025 ten grondslag ligt, recht doet aan het DNA van protestantse kerken en de kerk wendbaar houdt tegenover een veranderende wereld waar zij ook zelf deel van is.

Classicale Vergadering Alphen aan den Rijn - Voorgesteld antwoord: Wij kunnen daarmee instemmen, mits:

er van te voren duidelijke functieprofielen worden opgesteld;

er gezocht wordt naar diversiteit in leeftijd, geslacht, ervaring en spreiding van gemeenten en modaliteit;

er de mogelijkheid is voor plaatselijke gemeenten om een voordracht te doen;

er zorg wordt gedragen voor een goede herkenbaarheid van de gekozen leden richting de plaatselijke gemeenten.

Classicale Vergadering Amsterdam - ja, mits.

Er is geen unaniem standpunt. Hoe wordt de verkiezing van afgevaardigden geregeld? Krijgen alle Kerkenraden informatie van of toegang tot de agenda, verslagen en besluiten van de nieuwe classicale vergadering? Zo ja, hoe? Het rouleren van leden en/of het beperken van de termijn tot 4 jaar wordt als suggestie ingebracht tevens willen Kerkenraden het recht hebben een CV bij te wonen en om spreekrecht te krijgen. Afgevaardigden moeten niet alleen op beschikbaarheid maar zeker ook op deskundigheid gekozen worden.

Classicale Vergadering Apeldoorn - *Samenvatting reacties*

- Kiezen op een niet bekend persoon

- Wordt een gemeente nog gezien/gehoord
- Ruimte voor diversiteit bij samenstellen van de afvaardiging (ambt, modaliteit, leeftijd, sekse) en leg dat vast
- Op tijd inzage in de verkiezingsregeling
- Graag rechtstreekse afvaardiging
- Voorkeur voor een rooster

Voorstel Er is één verkiezingsregeling die landelijk wordt vastgesteld. De meerderheid van de vergadering is voor dit voorstel.

Classicale Vergadering Arnhem - Classis Arnhem kan er mee instemmen dat straks de (wijk)kerkenraden niet meer rechtstreeks een kerkenraadslid afvaardigen naar de classicale vergadering.

Classis Arnhem stemt nog niet in met het tweede deel van deze kernvraag. Hierover kan pas een uitspraak worden gedaan als er meer bekend is over de wijze waarop deze verkiezing plaats zal gaan vinden.

De CV stelt voor dat de nog op te stellen verkiezingsreglementen ter goedkeuring worden voorgelegd aan de gemeenten in de desbetreffende classis. Wellicht is het bovendien zinvol om het verkiezingsreglement periodiek (bij voorbeeld eens in de vijf of tien jaar) opnieuw ter goedkeuring voor te leggen aan de gemeenten.

Classicale Vergadering Bommel - Diverse afgevaardigden spreken hun zorg uit over de groter wordende afstand tussen gemeenten en classis. De presbyteriaal-synodale structuur van de kerk wordt kwetsbaar: *“hoe blijf je als gemeenten samen kerk?”*

Voor anderen weegt het op grote afstand komen van het bestuurlijk werk minder zwaar: de afgevaardigden naar de classes en synode blijven leden van plaatselijke gemeenten, aan wie wij ons vertrouwen mogen geven.

We ondersteunen de suggestie van dr. Van den Heuvel om een bepaling op te nemen waarbij de classis per ringverband ambtsdraggers van de gemeenten bijeen kan roepen voor beraad en bezinning op de roeping en de koers van de kerk. Zo kan die ambtelijke bezinning niet alleen ‘ver weg’ in de classis, maar ook in de eigen regio worden open gehouden.

Classicale Vergadering Brielle - Bij zowel de ja- als de nee-stemmers wordt aandacht gevraagd voor de communicatie vanuit de classis naar de gemeenten, de vertegenwoordiging en eigenlijk de herkenbaarheid. Ook wordt hier weer door een enkele nee-stemmer verwezen naar het doorbreken van de presbyteriale-synodale kerkvorm.

Classicale Vergadering Delft - Ja, mits een evenwichtige samenstelling wordt nagestreefd. De kandidaten moeten beantwoorden aan een duidelijke profilering en moeten in alle opzichten een afspiegeling zijn van de gemeenten: in grootte, modaliteit, leeftijd, maatschappelijke achtergrond.

Classicale Vergadering Dokkum - Er zal duidelijk geformuleerd dienen te worden hoe de afgevaardigden naar de classis moet worden gekozen: is een evenwichtige verdeling van modaliteiten gewaarborgd en op welke wijze kan de plaatselijke gemeente haar vragen en opmerkingen kwijt bij de classis?

Classicale Vergadering Doorn - Rechtstreekse afvaardiging is middel, geen wezenlijk punt, we hebben hierbij wel onze vragen: Blijft de diversiteit van het grondvlak goed terug te vinden in de classis? In onze vergadering kwam tevens naar voren dat de rol van het huidige breed moderamen erg groot is t.o.v. de andere afgevaardigden in de classis. Bovendien vinden wij dat de classicale vergadering een veel te kleine rol heeft in verhouding tot het moderamen. Bijna alle taken zijn neergelegd bij het moderamen. Als én de afvaardiging naar de classis al beperkt is, én óók de rol van de classicale vergadering zeer beperkt is, dan regeert in feite het moderamen en staat de classicale vergadering bijna buiten spel. Pas daartoe verschillende zinnen in ordinantie 4-16-(6 en 9) aan zodat classis echt wat te zeggen heeft.

Classicale Vergadering Edam-Zaandam - In meerderheid positief, mits rekening wordt gehouden met de onderstaande opmerkingen:

Betrokkenheid neemt af en vrijblijvendheid toe, Een belangrijk punt om aan te pakken. Grotere gemeentes kunnen, gaan overheersen in de hogere organen. Kleine missen vaak nodige kwaliteiten.

Classicale Vergadering Emmen - De classicale vergadering ging akkoord met dit voorstel, maar heeft vragen over het model van verkiezingen.

Wel hadden enkele gemeente hier moeite mee. Men had ook moeite het feit dat er wel gelet wordt op leeftijd en niet gelet wordt op de modaliteiten binnen de classis en men had problemen met de afvaardiging. Wanneer is een gemeente aan de beurt om een afgevaardigde te leveren. Is dit over 20 jaar of langer.

Classicale Vergadering Flevoland - De vergadering is niet gelukkig met het voorstel 2: het voelt als een aanslag op de betrokkenheid van de gemeenten op de Classis. Indien de afvaardiging vanuit de

nieuw te vormen ring georganiseerd wordt, kan er ingestemd worden met het voorstel.

Classicale Vergadering Goes - Bij de behandeling van deze vraag zijn we uitgegaan van het geval dat er inderdaad 11 classes zouden komen met tussen de 150 en 283 wijkgemeenten. Uit ons antwoord op kernvraag 1 blijkt al dat wij deze classes te groot vinden. Maar als ze er toch zouden komen, kan de meerderheid van onze klassicale vergadering instemmen met kernvraag 2 (25 afgevaardigden voor, 9 tegen, 2 blanco).

De volgende opmerkingen worden gemaakt:

a) Om een werkbare vergadering te krijgen, moet het aantal afgevaardigden tussen de 20 en 30 liggen; verkiezingen zijn daartoe een goed middel, menen 25 afgevaardigden (7 tegen, 4 blanco). b) Als gemeenten de afgevaardigden naar de klassicale vergadering kiezen, moeten ze in die keuze ook helemaal vrij zijn; dus geen sturende bepalingen over de gewenste samenstelling van de klassicale vergadering, meent onze klassicale vergadering vrijwel unaniem (35 voor, 1 blanco). c) Van elke klassicale vergadering dient - naaste de gekozen afgevaardigden - één predikant in algemene dienst / met bijzondere opdracht deel uit te maken. In het voorstel is dit een mogelijkheid, onze klassicale vergadering vindt in overgrote meerderheid (34 voor, 2 tegen) dat dit een regel moet zijn. d) Zorg ervoor dat de afgevaardigden gekend worden en de gemeenten kennen en binding hebben met de achterban, vindt de overgrote meerderheid van onze afgevaardigden (32 voor, 1 tegen, 3 blanco)

Classicale Vergadering Gorinchem - Bij forse vermindering van het aantal classes is het ondoenlijk om formeel voor alle (wijk) kerkenraden de afvaardiging in stand te houden. Risico is dat de afstand tussen gemeente en classis (te) groot wordt. De voorstellen voorzien wel in de vorming van ringen waar de ontmoeting tussen gemeenten kan plaatsvinden, maar dat neemt niet weg dat de betrokkenheid van gemeenten die in een bepaalde periode niet vertegenwoordigd zijn in de classis, bij bestuurlijke aangelegenheden kleiner wordt.

Wij hechten eraan dat elke gemeente die een stem wil laten horen binnen de classis dat moet kunnen doen. Suggestie onzerzijds: formeel de samenstelling van de klassicale vergadering regelen volgens de voorstellen, maar standaard alle gemeenten de mogelijkheid bieden (met spreekrecht, zonder stemrecht) aanwezig te zijn. In de praktijk zal daar - waarschijnlijk - niet zoveel gebruik van worden gemaakt, maar het doet meer recht aan de principiële uitgangspunten.

Classicale Vergadering 's Gravenhage I en II - In de voorgestelde grote classes is het onontkoombaar om af te zien van de gebruikelijke rechtstreekse vertegenwoordiging van alle (wijk-) kerkenraden. In de bespreking zijn echter zorgen geuit over 'uitdunning' van het presbyteriaal-synodale model van onze kerk.

We betreuren dat bij de beoordeling van dit voorstel nog niet duidelijk hoe het systeem van verkiezing van afgevaardigden en het rouleren over de (wijk-) gemeenten precies wordt ingericht. Duidelijk is wel dat er een grote opgave ligt om te zorgen voor betrokkenheid van de (wijk-) gemeenten bij de classes. De klassicale vergadering dringt er bij de generale synode op aan om daar nadrukkelijk aandacht aan te besteden.

De klassicale vergadering vindt dat vergaderingen van de classes in principe openbaar moeten zijn, zodat (wijk-) gemeenten die geen afgevaardigde leveren desgewenst in staat zijn om rechtstreeks kennis te nemen van de besprekingen.

Classicale Vergadering Groningen - de cv kan instemmen met dit voorstel. Opmerking: de afstand gemeenten en regionale classes wordt hierdoor vergroot, in het geval van de nieuwe classis Groningen-Drenthe erg groot. De 2 provincies samen worden qua omvang beschouwd als buitenproportioneel (283 gemeenten). Dit is aanleiding in cv voor grote zorgen over de betrokkenheid bij de classis. Vandaar de vraag: kunnen onder één classispredikant twee aparte classes gevormd worden, namelijk een classis Groningen en een classis Drenthe?

Vraag: zijn de taken van de regionale classis uitvoerbaar, met name als het gaat om de scribe, als die deels dienen te gebeuren door vrijwilligers (ambtsdragers).

Classicale Vergadering Haarlem - In de reacties op deze vraag tekent zich eenzelfde teneur uit: enerzijds is er begrip voor het feit dat een verlichting van de bestuursvorm onvermijdelijk is, en staan de meeste kerkenraden *in principe* positief tegenover deze aanpassing.

Anderzijds worden de volgende vragen gesteld:

- Op welke manier zal de verkiezing van één afgevaardigde voor meerdere gemeenten plaatsvinden?
- Hoe zal worden voorkomen dat er een on-balans tussen de ambten ontstaat?
- Hoe zal de afgevaardigde voeling houden met de verschillende gemeenten namens welke hij/zij in de classis zitting heeft?
- Onduidelijk is, hoe de verkiezing van eventuele 'extra leden' waarvan sprake is, zal plaatsvinden.

Classicale Vergadering Hardenberg - Ja. De meerderheid (13) kan ermee instemmen dat straks de (wijk)kerkenraden niet rechtstreeks een kerkenraadslid afvaardigen naar de classische vergadering. Maar maakt zich tegelijk wel zorgen over de afstand van kerkenraden tot de classis. Gekozen classisleden kunnen evengoed als rechtstreeks afgevaardigde classisleden besluiten nemen en visie inbrengen, is de gedachte. Men vraagt zich wel af of er in voorzien kan worden, dat de gemeenten c.q. kerkenraden van een te vormen ring (bij voorkeur samenvallend met de huidige classis) met de afgevaardigde naar de classis uit die ring op regelmatige basis te overleggen. Daarmee wordt de afstand tussen de kerkenraden c.q. gemeenten en classis verkleind; er blijft een verbinding. Nee. Een minderheid (4) is van mening dat het probleem met verkiezing is dat op de kieslijst mensen genoemd worden die totaal onbekend zijn. De betrokkenheid van de kerkenraad bij het bovenplaatselijke werk zal afnemen. Voorts is men bang voor grote onderlinge verschillen en kans op machtsstrijd. De bijeenkomsten zullen minder in het teken van onderlinge ontmoeting en verbondenheid staan. Rechtstreekse vertegenwoordiging wordt heel belangrijk gevonden en alleen daarom al wil men de huidige goed functionerende classes niet opheffen. Eventueel niet-goed functionerende kunnen samengevoegd worden.

Classicale Vergadering Hattem - Classis: wat is evenredige vertegenwoordiging? Is er straks discipline op om te komen op de nieuwe classis. Aantal kwetsbaar. Hoe loopt de communicatie? Verkiezingen Eventueel via de ringen. Afgevaardigden kunnen de kerkenraden horen bij principiële zaken. Vertrouwen dat er zorgvuldig gehandeld wordt.

Is de leiding geworteld in het Woord of wordt het zakelijker? Bij stemming: Ja 15 nee 10

Door de kerkenraden worden voor- en nadelen genoemd. Voordelen: minder tijd kwijt, verstandig en praktisch. Nadelen: meer afstand tussen plaatselijke kerk en classis, minder

“democratisch”, verdwijnen zeggenschap over de plaatselijke gemeente als een classis vergaande bevoegdheden krijgt om de Protestantse Kerk te vertegenwoordigen, je kunt niet meer rechtstreeks in de classis over zaken beslissen, nu lijkt het dat er over je wordt beslist. Hoe worden kerkenraden gehoord? Risico bij verkiezing dat een bepaalde groep wordt oververtegenwoordigd De vraag is hoe je de betrokkenheid van de gemeenten/kerkenraden naar de classis levend houdt Gemeenten die bij vraag 1 “tegen” zijn, stemmen hier in deze vraag ook tegen. Er moet gezocht worden naar een evenredige verdeling dat de verschillende geloofstradities ook evenredig worden vertegenwoordigd in de classis.

Classicale Vergadering Heerenveen - Ja, mits de bottom-up structuur gehandhaafd blijft. De classis wordt gevoed door wat er leeft in de gemeenten.

Classicale Vergadering Hilversum - Ja, mits, , maar voor een aantal kerkenraden en afgevaardigden nee.

Een groot nadeel is dat men voor de classische vergadering iemand moet kiezen die men waarschijnlijk niet kent. Hoe de verkiezing van de afgevaardigden moet plaatsvinden, is volstrekt onduidelijk. Een reglement voor de verkiezing ontbreekt en daarmee de garantie dat de vertegenwoordiging ook een echte afspiegeling van de gemeenten is. De wijze van kandideren en verkiezen moet wel transparant zijn. Ook wordt opgemerkt dat een ambtstermijn van vier jaar te verkiezen is boven een termijn van vijf jaar. De afgevaardigde zal op een of andere manier contact moeten houden met de gemeentes die hij vertegenwoordigt. Mag een kerkenraad een aantal keren een bezoek krijgen van de door de kerkenraad gekozen vertegenwoordiger, zodat er contact blijft tussen de kerkenraad en de classis?

Classicale Vergadering Hoofddorp - Dit is een onvermijdelijke consequentie van Kernvraag 1. Wel legt dit de verantwoordelijkheid bij de Ringen om de verkiezing transparant te laten verlopen en te waarborgen dat er een goede terugkoppeling is vanuit de leden van de classische vergadering naar de niet-vertegenwoordigde gemeenten/kerkenraden. De CV Hoofddorp ziet graag een predikant met bijzondere opdracht lid worden van de nieuwe CV. Juist hij/zij kan de CV scherp houden als het gaat om kerkelijke presentie in de maatschappij, omdat hij/zij werkt op het grensvlak van kerk en (seculiere) samenleving.

Ord. 4-14-1

Het tekstvoorstel ‘De classische vergadering **kan** daarnaast een lid aanwijzen uit de predikanten met bijzondere opdracht en predikanten in algemene dienst (...)’

* wijzigen in: ‘De classische vergadering **zal** daarnaast een lid aanwijzen uit de predikanten met bijzondere opdracht en predikanten in algemene dienst (...)’

Ord. 4-15-1

Het tekstvoorstel ‘het vaststellen van het beleidsplan ter zake van het leven en werken van de **regio**’
* wijzigen in: ‘het vaststellen van het beleidsplan ter zake van het leven en werken van de **classis**’

Ord. 4-16-2

Het tekstvoorstel ‘Daarnaast maken **in de regel** een ouderling die niet tevens kerkrentmeester is, een

ouderling-kerkrentmeester en een diaken deel uit van het moderamen; zij worden voor een periode van ten minste twee en ten hoogste vijf jaar gekozen uit het midden van **de synode** en en zijn herkiesbaar zolang zij deel uitmaken van **de synode*** wijzigen in: 'Naast de preses en de scriba maken **in elk geval** een ouderling die niet tevens kerkrentmeester is, een ouderling-kerkrentmeester en een diaken deel uit van het moderamen; zij worden voor een periode van ten minste twee en ten hoogste vijf jaar gekozen uit het midden van **de classicale vergadering** en zijn herkiesbaar zolang zij deel uitmaken van **de classicale vergadering**'

Ord. 4-16-4

Deze bepaling inderdaad laten vervallen zoals voorgesteld.

* In plaats hiervan toevoegen aan **Ord. 4-16-6**:

'Het moderamen heeft mede tot taak het uitvoeren van die besluiten van de classicale vergadering waarvoor geen anderen aangewezen zijn, en voorts, onder verantwoording aan de classicale vergadering, het afdoen van zaken die geen uitstel gedogen'.

Ter toelichting: de classis Hoofddorp vindt het belangrijk – ook naar derden – dat er geen onzekerheid over bestaat dat het moderamen bevoegd is in spoedeisende zaken handelend op te treden.

Ord. 4-16-6

Het tekstvoorstel '**het toetsen** van door de classispredikant genomen voorlopige maatregelen'

* wijzigen in: '**het toetsen, bekrachtigen of ongedaan maken** van door de classispredikant genomen voorlopige maatregelen'.

Ter toelichting: de classis Hoofddorp wil er geen twijfel over laten bestaan waartoe dat toetsen leidt. Vandaar deze scherpere formulering om verwarring te voorkomen. Bovendien is zo ook het misverstand uit de wereld geholpen dat de classispredikant een soort absolute macht zou hebben.

Ord. 4-16-6 (slot)

Het tekstvoorstel 'De classicale vergadering kan besluiten dat het moderamen aan het verzoek geen gevolg hoeft te geven'* schrappen.

Ter toelichting: De classis Hoofddorp constateert dat de rol en de betekenis van de classicale vergadering zelf in de nieuwe opzet nogal beperkt is. Dan is deze bepaling wel erg zuinig: een lid van de vergadering mag om informatie vragen, maar het moderamen is niet eens verplicht die informatie te geven. Mag het een onsje meer zijn? Een ambtsdrager heeft het recht informatie te vragen!

Classicale Vergadering Hoorn-Enkhuizen - Hoe dit moet plaatsvinden en of dat middels verkiezingen moet, daar zal eerst beter over nagedacht moeten worden, het is nu al moeilijk om geschikte personen te vinden en dat zal er in de toekomst niet beter op worden. Voorwaardelijk is wel dat alle ambten in evenredige verhoudingen deel uitmaken van de CV, daarbij zou ook een evenwichtige genderverdeling een rol moeten spelen. De diversiteit in de kerkprovincie, van orthodox tot vrijzinnig, en niet alleen de ELG, maar ook bijv de GK geleiding en de vrijzinnigheid, verdienen daarbij speciale aandacht. De kandidaten zouden de mogelijkheid moeten krijgen zich duidelijk te profileren. De afgevaardigden moeten (verspreid) uit de hele kerkprovincie komen, geen concentratie uit een bepaalde regio of gemeente.

Classicale Vergadering Leeuwarden - De CV gaat akkoord, mits er ook aandacht is en blijft voor een regionale verdeling onder de afgevaardigden.

Classicale Vergadering Leiden - Ook op deze vraag werd door (wijk)kerkenraden positief geantwoord en in de classicale vergadering was eveneens overeenstemming. Op een aantal punten waren er vragen: – Blijft het presbyteriaal-synodaal systeem op deze manier nog wel nog wel (r)echt overeind? – Besturen komt zo op (grote) afstand en kan zo erg 'technisch' worden. Mag niet los komen van de inhoud. – Kandidaten / afgevaardigden dienen een duidelijk profiel te hebben, herkenbaar voor de gemeenten. – Hoe de informatievoorziening aan (wijk)kerkenraden / gemeenten gewaarborgd worden? – Bewaak de veelkleurigheid (orthodox – vrijzinnig) en waak er voor dat op termijn alleen grotere wijkgemeente vertegenwoordigd zijn.

Classicale Vergadering Limburg - Ook hierop reageert een aantal gemeenten positief met daarbij ook een aantal kanttekeningen, en drie gemeenten zijn tegen dit voorstel:

- Bezwaren zijn er tegen de breuk met het verleden, verder worden de afstanden te groot;
- Er komt blijkbaar één CV-lid per tien gemeenten; de afstand tussen een kandidaat en de verkiezende gemeenten zal dus erg groot zijn. hoe kan een kerkenraad zinvol verkiezen? Verder is de verkiezingsprocedure niet duidelijk.

Verder is er grote bezorgdheid over de te zware belasting die mogelijk zal ontstaan voor de afgevaardigden. Want om deze tien gemeenten te vertegenwoordigen moet er wel regelmatig contact zijn met die tien gemeenten. Belangrijk is een goede communicatie tussen de CV en de gemeenten, anders voelen de gemeenten zich niet meer vertegenwoordigd. Dat wordt in de nieuwe voorstellen een stuk lastiger en tijdrovender om te realiseren.

Men vindt het verder onlogisch dat de CV zelf de verkiezingsreglementen moet gaan maken; juist

hierin zou uniformiteit moeten zijn.

Classicale Vergadering Meppel - Ja. In de nieuwe opzet hebben we waardering voor het onderscheid tussen ontmoeten en besturen. We vragen ons af of de voorgestelde verkiezing van afgevaardigden naar de nieuwe classis werkbaar is. Een aantal afgevaardigden vinden dat iedere gemeente vertegenwoordigd moet zijn in de classis. Daarnaast wordt gerageerd vanuit een principieel standpunt. Dit voorstel voor indirecte in plaats van directe vertegenwoordiging van kerkenraden doet sterk afbreuk aan de protestantse traditie. We vinden het essentieel om als kerk zo dicht mogelijk bij het presbyteriaal-synodale stelsel te blijven.

Classicale Vergadering Nijmegen - Een klein deel van de vergadering **stemt niet in met dit voorstel.**

De overgrote meerderheid van de vergadering stemt als volgt: **Nee, tenzij** de breedte van de kerk z'n afspiegeling vindt door middel van een ringsgewijze verkiezing door de kerkenraden. De taakstelling van de ring is hierbij cruciaal. De Classis Nijmegen ziet het gevaar dat afgevaardigden naar de classis "taartpuntjes" worden zonder feeling met de delen die zij vertegenwoordigen. Er is één onthouding.

Classicale Vergadering Ommen - Ja is de mening van de meerderheid. De belasting voor de gemeenten wordt minder, ambtsdragers kunnen meer tijd aan hun kerntaak besteden. Daarentegen hebben we ook zorgen. De directe lijn tussen gemeente en classis verdwijnt. Niet elke gemeente kan hierdoor meer rechtstreeks gehoord worden, dit past niet helemaal bij de kernwaarde 'transparant'. Ook de verkiezingsprocedure is niet 'eenvoudig' (een andere kernwaarde van Kerk 2025).

Classicale Vergadering Peel en Kempenland - Vrijwel alle gemeenten stemmen in met een andere wijze van afvaardiging. Maar de uitvoering van deze nieuwe wijze roept heel veel vragen op. Dit betreft met name de vraag hoe die gemeenten die tijdelijk geen afgevaardigde hebben toch zo nauw mogelijk betrokken kunnen zijn bij de classis. Tevens moet men er voor zorgen dat alle gemeenten in dit nieuwe systeem 'aan bod' komen.

Classicale Vergadering Rotterdam I en II - In principe zijn er geen bezwaren tegen de indeling in 11 classes. Wel zijn er vragen bij de grootte en de afstand tot de gemeenten. Het gevaar van anonimiteit is niet ondenkbeeldig. In dit verband is het van belang dat de ringen op een zorgvuldige wijze worden samengesteld en dat deze de specifieke opdracht krijgen om, naast uitwisseling en informeren, met elkaar het geloofsgesprek te voeren en elkaar pastoraal te ondersteunen. Het heeft om die reden onze sterke voorkeur dat de ringen samenvallen met de huidige werkgemeenschappen en dat de classispredikant hierin participeert (zie ook onder 2.). Gezien de taakstelling is het misschien zelfs een suggestie de werkgemeenschap met classis aan te duiden. Van afgevaardigden naar de (provinciale) classis mag verwacht worden dat zij daar de volle breedte van de kerk vertegenwoordigen en niet slechts de eigen denominatie. Om hieraan toch enige sturing te geven bevelen wij aan een rooster van afgevaardigden op te stellen waarin iedere twee jaar de helft van het aantal afgevaardigden aftredend is. Op deze manier wordt op een natuurlijke manier tegemoet gekomen aan de wens van een evenwichtige afspiegeling en dragen alle wijkgemeenten ook voor een korte periode medeverantwoordelijkheid voor het werk van de classicale vergadering. Wij zien het als een nadeel dat de persoonlijke band tussen gemeenten en classis verdwijnt, of op zijn minst minder intensief wordt. Bovenstaande komt daar voor een deel aan tegemoet. Daarnaast stellen wij voor om naast de afgevaardigden iedere gemeente uit te nodigen voor de classicale vergadering en zo de mogelijkheid te bieden als toehoorder aanwezig te zijn: een vorm van een openbare vergadering.

Samenvattend: - vorm de huidige werkgemeenschappen om tot de bedoelde ringen en geef naast uitwisseling en informeren de opdracht mee van opzicht en pastoraat; - stel een rooster van afgevaardigden op waarbij door de loop der jaren alle gemeenten voor een periode verantwoordelijkheid dragen; - nodig naast de formele afgevaardigden standaard ook de overige gemeenten uit voor de classisvergadering; - heroverweeg de naamgeving van de verschillende gremia.

Classicale Vergadering Schiedam - Zie reactie bij vorige vraag. Aanvullend aandachtspunt: Zorgen over de wijze van verkiezen en over het kennen van de eigen vertegenwoordiger. Voorstel: Laat de afvaardigingverkiezing regelen door de ringen. Laten zij ook zorgen voor een afvaardiging die een goede van verkiezingen? afspiegeling is.

Classicale Vergadering Sneek - Het is in zekere zin ook logisch dat niet iedere (wijkkerkenraad) rechtstreeks vertegenwoordigd kan zijn. Het zou een onwerkbaar situatie opleveren als we weten dat er in Friesland ruim 200 gemeenten zijn. Er zal dus via combinaties van gemeenten een vertegenwoordiger gestemd moeten worden om zo de juiste persoon op de juiste plaats te krijgen.

Classicale Vergadering Tiel - • Zoek naar middelen om gemeenten/ wijkkerkenraden te blijven betrekken bij de besluitvorming. Communicatie!

- Gevaar van afname betrokkenheid kerkenraden.
- Met verkiezingen wordt het principe losgelaten dat elke gemeente vertegenwoordigd is in de classis.

- Hoe verkiezingen c.q. kandidaatstelling te realiseren? Beter: Voordracht i.p.v. verkiezingen! Dit door gemeenten dan wel de kringen. Angst voor verkiezingscampagne-achtige situaties.
- Schenk ook aandacht aan de diversiteit van 'geloofskleuren' in een regio.
- Laat iedere gemeente vertegenwoordigd zijn in de classis. Zorg voor goede vertegenwoordigingen van de 'geloofskleuren'.

Opmerkingen vanuit de CV d.d. 3 april 2017:

- Wie worden er dan gekozen en hoe? Er ontstaat een grote afstand (vgl. de verkiezingen voor het Waterschap). Alternatief: gemeenten vaardigen bij toerbeurt af.

Classicale Vergadering Utrecht - Het wordt als een groot bezwaar gezien dat niet elke wijkgemeente meer vertegenwoordigd zal zijn in de grote classis. Hier staat tegenover dat binnen de classes ringen en werkgemeenschappen plekken van ontmoeting zullen zijn. Deze zullen geen bestuurlijke laag vormen. Vraag is of dit de presentie zal versterken of doen afnemen. "Ik heb de kerk in de breedte leren kennen in de classis" is een herkenbaar geluid. Een ander zegt: "Voeling met eigen kerk wordt opgeofferd ten gunste van efficiënte organisatie". Daarentegen staat: belangeloze ontmoeting los van kerkordelijke en bestuurlijke taken kan wel versterkt worden. Veel jonge mensen hebben minder met organisatorische en institutionele aspect van de kerk. De zorg dat de classis een afspiegeling van de diversiteit en de breedte van de kerk zal zijn, wordt herkend. We doen de suggestie te kiezen voor een grotere afvaardiging. De vergadering neemt deze optie unaniem over. (Daarbij wordt opgemerkt dat er een zekering is opgenomen doordat de kleine synode een eenzijdige afvaardiging kan aanvullen). Een belangrijk aspect betreft de verkiezing: hoe verkies je mensen die je niet kent? Je wil rekening houden met verschillende deskundigheid etc. Het verkiezingsreglement zal worden opgesteld door de nieuwe classis.

Waalse classis - Ja. Hierbij wordt één opmerking gemaakt. Via wijziging van de Kerkorde krijgt de Waalse gemeenschap de bevoegdheid één lid van de Generale Synode te benoemen. Daarmee is een Waalse aanwezigheid in het hoogste orgaan van de kerk gegarandeerd. Die garantie bestaat niet op het niveau van de classicale vergadering: niet alle gemeenten zijn daarin vertegenwoordigd en leden worden gekozen. Nu kan het aan de wijsheid van de classicale vergadering Limburg en Noord Brabant worden overgelaten een zodanige voorziening te treffen dat altijd minstens één Waalse vertegenwoordiger als lid deel uitmaakt van deze classicale vergadering, zodat ook het specifieke Waalse geluid daarin voldoende doorklinkt. Het wordt evenwel in overweging gegeven aan art. 21 van de Kerkorde een passage hierover toe te voegen. Deze zou als volgt kunnen luiden: De Réunion Wallonne is bevoegd een lid aan te wijzen voor de classicale vergadering Limburg en Noord Brabant

Classicale Vergadering Walcheren - Naast instemming van een groot deel van onze kerkenraden heeft een ander substantieel deel van de vergadering er moeite mee wanneer de directe relatie tussen (alle) gemeenten en classis wordt losgelaten.

De afstand tussen gemeenten en classis wordt op deze wijze vergroot, zo is de vrees. Betekent tenminste een verzwakking.

Gemeenten worden straks vertegenwoordigd door ambtsdragers die zij niet kennen.

Mocht toch gekozen worden voor aanwijzing door verkiezingen, laat er dan een duidelijke verkiezingsregeling worden opgesteld.

Wellicht valt een roulatiesysteem te overwegen?

Of is het te overwegen dat per groep van gemeenten/kerkenraden een afgevaardigde wordt aangewezen, of dat elk lid van de classicale vergadering een aantal gemeenten krijgt toegewezen om daarmee contact te onderhouden?

Laten de CRO's met een voorstel komen m.b.t. de samenstelling van de afvaardiging uit de huidige classis naar de eerste vergadering van de nieuwe classis.

En ... laat ook gelet worden op vertegenwoordiging uit kleine gemeenten.

Één gemeente laat weten een principiële bezwaar te hebben tegen het voorstel omdat 'in de protestantse traditie de classis het bovenplaatselijk orgaan is van alle gemeenten'.

Met name bij het nemen van belangrijke besluiten dienen alle gemeenten hun stem te moeten kunnen laten horen.

Hier valt te overwegen om te komen tot een 'grote' en een 'kleine' classis, waarbij de grote (alle gemeenten vertegenwoordigd) eenmaal per jaar (of per twee jaar) samenkomt, waarbij er sprake is van een duidelijke taakafbakening tussen de grote en kleine classis.

Tot de taken van de grote classis zou moeten behoren: de verkiezing van een classispredikant en de verkiezing van de kleine classis.

Hoe de afvaardiging naar de classis ook geregeld wordt, laat er te allen tijde sprake zijn van een heldere, zorgvuldige communicatie tussen de classis en de binnen haar werkterrein gelegen gemeenten.

Classicale Vergadering Westerkwartier - Ja, mits er aan duidelijke voorwaarden wordt voldaan. De

informatie en communicatie van de Classis naar de gemeenten en omgekeerd moet uitermate goed geregeld worden, anders is het gevaar groot dat men onvoldoende van elkaar weet wat er speelt. De afgevaardigden van twee 'behoudende gemeenten' vrezen dat bij een niet-rechtstreekse afvaardiging het eigen geluid niet meer wordt gehoord. Bij het rooster van afgevaardigden moet er worden toegezien op een evenredige afvaardiging ten aanzien van de modaliteit.

Classicale Vergadering Winsum - Ja, mits er aan duidelijke voorwaarden wordt voldaan. De informatie en communicatie van de Classis naar de gemeenten en omgekeerd moet uitermate goed geregeld worden, anders is het gevaar groot dat men onvoldoende van elkaar weet wat er speelt. De afgevaardigden van twee 'behoudende gemeenten' vrezen dat bij een niet-rechtstreekse afvaardiging het eigen geluid niet meer wordt gehoord. Bij het rooster van afgevaardigden moet er worden toegezien op een evenredige afvaardiging ten aanzien van de modaliteit.

Classicale Vergadering Woerden - Er zijn kanttekeningen gemaakt ten aanzien van het evenwicht van de vertegenwoordiging in de synode.

- Er zijn verschillende soorten onbalans in de vertegenwoordiging denkbaar:

ten aanzien van modaliteiten, grootte van de gemeenten, aard van de gemeenten.

- Van de vijf afgevaardigden naar de synode zouden er ook drie uit de klassicale vergadering moeten komen en twee uit de gemeenten van de classis. De zorg is dat er onvoldoende kennis aanwezig is om de classis goed te vertegenwoordigen in de synode. De andere personen dienen actief in een kerkenraad bezig te zijn, om zo feeling te hebben met het reilen en zeilen in de gemeente. De conclusie is dat het hele idee van afvaardiging beter doordacht moet worden, zodat de presbyteriaans-synodale structuur beter gehandhaafd blijft en de brugfunctie tussen synode en plaatselijke gemeente blijft bestaan.

Ten aanzien van de verkiezingen van afgevaardigden naar de classis is geopperd om een roulatiesysteem in te voeren, zodat elke gemeente op zijn tijd een afgevaardigde volgens een rooster kan aanwijzen. Hierdoor wordt voorkomen dat er onbekende personen moeten worden verkozen en bereikt dat iedere gemeente een keer afgevaardigd is.

Hoe wordt vervanging van leden geregeld? (Primus, secundus?)

Classicale Vergadering Zeeuws Vlaanderen - Voorstel is positief te considereren. De Elim gemeente kan daarmee niet instemmen, alle overige gemeenten wel. Er zijn wel een aantal opmerkingen: a. Akkoord, maar er dient blijvende aandacht te zijn voor de verbondenheid van de afgevaardigden en alle gemeenten. b. Denk eens aan de mogelijkheid de afgevaardigden ambtsdragers met bepaalde opdracht te laten zijn, zonder andere taken. Hier wordt tegenin gebracht dat dit het voor kleine kerkenraden wellicht juist nog moeilijker maakt een keer iemand af te vaardigen. De voorzitter vat samen: er wordt positief geconsidereerd, met vorenstaande opmerkingen. De vergadering stemt hiermee in.

Classicale Vergadering Zeist - Telling: akkoord, maar er moet meer duidelijkheid komen, want waar is 'ja' eigenlijk een antwoord op?

- zorg over evenredige vertegenwoordiging en goede afspiegeling van de CV;

- misschien getrapte verkiezingen waarbij kandidaten zich voorstellen aan de wijkkerkenraden en er meer stemrondes worden georganiseerd; dus niet het gekozen college zelf laten bepalen wie van de groslijst op de kieslijst komt;

- er is nog geen verkiezingsreglement (kunnen die overigens per classis verschillend zijn?);

- hoe wordt de verkiezing georganiseerd;

- hoe is er waarborg t.a.v. evenredige vertegenwoordiging (signatuur – kleine gemeenten);

- zullen kleine gemeenten zich vertegenwoordigd voelen;

- hoe weten kiezers van de kwaliteit van een kandidaat;

- hoe als er onvoldoende kandidaten zijn;

- sneeuwen geluiden/gemeenten snel onder;

- geadviseerd wordt om de CV op 30 leden te stellen (ord.4.14.1), een zorgvuldige opstelling van de groslijst uit voorgedragen ambtsdragers is daarvoor noodzakelijk

c. Positief noch negatief (3)

Classicale Vergadering Deventer - De classis is over deze vraag verdeeld. Bovendien kunnen we de reikwijdte van dit besluit nu niet overzien. Een aantal gemeenten heeft aarzelingen omdat de afstand tussen gemeente en classis op deze manier te groot wordt en niet alle gemeenten meer een afgevaardigde in de die classis hebben. Wenselijk is ook dat de afgevaardigden herkenbaar zijn in de regio.

Anderzijds erkennen we het probleem in de huidige situatie dat het lastig is om vanuit elke gemeente afgevaardigden te vinden.

Classicale Vergadering Ede - Vraag 1 en 2. Samenvoegen in 11 classes en afvaardiging via verkiezingen De voorstanders noemen de efficiëntie van vergaderen, slagvaardigheid, minder aanslag op menskracht voor bestuurswerk, met name van belang waar bemensing een probleem wordt, waardoor meer tijd en energie beschikbaar is voor inhoudelijk werk. Een afvaardiging via verkiezingen wordt als acceptabele werkwijze gezien mits alle kerkenraden hierbij betrokken worden, er aandacht is voor de capaciteit van afgevaardigden en voor representatie van de diversiteit aan geloofsgemeenschappen. De tegenstanders wijzen op principiële en praktische aspecten. Principieel ziet men een verschuiving van een Presbyteriaal-synodale kerkregering in de richting van een episcopale kerkregering. Organisatorische oplossingen lijken de boventoon te voeren boven geestelijke zaken en terugkeer naar het Woord. Fundamenteel speelt voor veel gemeenten het feit dat de classis op grote afstand komt te staan en dat niet langer elke gemeente rechtstreeks in de classis vertegenwoordigd is en op die manier kan meepraten over de zaken die de landelijke kerk aangaan. Dit werkt negatief uit op de betrokkenheid van gemeenten bij de landelijke kerk die op (nog) grotere afstand komt te staan en versterkt een gevoel van congregationalisme. Afvaardiging via verkiezingen stuit op een aantal aanvullende bezwaren, met name omdat het moeilijk is een beeld te hebben van de (geloofs)opvattingen en kwaliteiten van de eventuele kandidaten uit andere gemeenten.

Bij de bespreking bleek dat het sombere vooruitzicht van classes op grotere afstand en verminderde betrokkenheid van kerkenraden en gemeenten breed gedeeld wordt. Dit verdient absoluut aandacht van de synode. De ringen worden hierbij niet als oplossing gezien. Algemeen blijkt de verwachting in onze classis dat vrijblijvende ontmoeting in een ringstructuur weinig kans van slagen heeft. Juist de combinatie van bestuurlijk/ambtelijk werk en ontmoeting motiveert kerkenraden in de classicale vergadering aanwezig te zijn. Daarbij merken we op dat wanneer de ringstructuur gebruikt wordt om lokaal contact te onderhouden tussen gemeenten en afgevaardigden, zoals soms wordt gesuggereerd,

r feitelijk een soort bestuurslaag is bijgekomen. Dit staat haaks op de bedoeling van Kerk2025.

Tegelijk constateerden we in de vergadering dat de kerkenraden nu ook reeds een groot deel van de besluitvorming aan een kleine groep BM-leden overlaat. De wens om daadwerkelijk binnen het BM vertegenwoordigd te zijn en mee te besluiten is beperkt. Cruciaal lijkt echter dat alle kerkenraden nu indien gewenst via de classis een inbreng kunnen hebben, bijvoorbeeld bij de consideraties over wijzigingen in de kerkorde. We dagen de synode uit een vorm te bedenken waarbij bijvoorbeeld eenmaal per jaar alle gemeenten in de classis in vergadering bijeen zijn om over relevante onderwerpen hun stem uit te brengen. In zo'n vergadering zou bijvoorbeeld ook de verkiezing van nieuwe leden van de classis kunnen plaatsvinden. Op deze wijze kan wellicht de afvaardiging van alle gemeenten met een slagvaardiger classis gecombineerd worden.

Een praktisch probleem wat we voorzien is de samenstelling van het moderamen. We vermoeden dat het geen groot probleem is om ambtsdragers te vinden die bereid zijn aan de classicale vergadering deel te nemen. Dit vraagt slechts ca. 3 vergaderingen per jaar en een aparte vrijstellingsregeling zoals voorgesteld lijkt ons bijna overbodig. Het zal veel moeilijker zijn uit ca. 20- 30 gekozen leden een moderamen van ca. 7 leden samen te stellen. Dit betekent dat minimaal een kwart van de leden bereid moet zijn om deze veel zwaardere taak met ca. 10 vergaderingen plus voorbereiding op zich te nemen. We betwijfelen of dit realistisch is. Dit is een aspect wat vooraf doordacht moet worden.

Classicale Vergadering Franeker - Een voorwaarde die van cruciaal belang is dat de (kandidaat) afgevaardigde(n) daadwerkelijk bekend is, zijn, bij de plaatselijke kerkenraden. Zij dienen een goed begrip te hebben van de gemeenten die zij vertegenwoordigen en kunnen meningen, zorgen en gedachten op een heldere manier verwoorden in de classicale vergadering, waarbij enige kennis van de kerkorde aanwezig is. Wanneer een en ander niet mogelijk is dan wordt het een afstandelijk en log geheel.

d. Negatief (19)

Classicale Vergadering Alblisserdam - Nee: 32 Ja: 22

Meerdere ja-stemmen zijn toch met kanttekeningen over de haalbaarheid van een classicale vergadering waarin gemeenten zich nog kunnen herkennen.

Nee-stemmers betwijfelen verder of de afvaardiging recht zal doen aan de breedte van de kerk en maken bezwaar tegen het verdwijnen van de directe band tussen kerkenraad en classis. Gewezen wordt ook op het grote verschil tussen gemeenten (ledental) en predikantsplaatsen (van 0,3 tot 2 fte). Hoe wordt een classis werkelijk representatief samengesteld?

Ook is het een bezwaar dat tegen een besluit van het moderamen geen beroep op de classicale vergadering kan worden gedaan.

Verder is het de vraag of voor de zwaardere taken die bij de classis komen te liggen voldoende deskundige personen *via verkiezingen* te vinden zijn; het kan in het bijzonder voor vrijwilligers een forse belasting betekenen (denk bv. aan verantwoord beheer van de middelen van opgeheven gemeenten).

Classicale Vergadering Barendrecht - De tweede kernvraag houdt verband met de afvaardiging van de (wijk)kerkenraden naar de classica vergadering. Wij betreuren het dat straks – na 1 mei 2018 - niet alle plaatselijke gemeenten meer een afvaardiging naar de classica vergadering zullen hebben. De stem van het grondvlak zal aanzienlijk minder in de meerdere vergadering(en) worden gehoord. Zoals

de voorstellen nu gepresenteerd worden zullen de plaatselijke gemeenten niet allemaal meer daadwerkelijk in een classis vertegenwoordigd zijn. Wij achten dit een verarming voor de inbreng van de plaatselijke gemeente(n). De voorgestelde indeling van de gemeenten in elf (11) classes zal de onderlinge verbondenheid niet ten goede komen. Het één op één-principe verdwijnt. Dat is bijzonder jammer. Daarnaast werd de vraag gesteld op welke wijze in de toekomst de gevoelens die er in de plaatselijke gemeenten leven in de generale synode verwoord kunnen worden.

De voorgestelde reorganisatie is veel te ingrijpend. Goed tot redelijk functionerende classes worden nu de dupe van de classes die niet of nauwelijks meer functioneren. Het is naar ons inzicht een betere oplossing om te kleine en niet meer goed of nauwelijks meer functionerende classes samen te voegen tot een groter geheel. Wij dringen er dan ook bij u op aan om nog eens naar uw voorlopig besluit tot herindeling van de gemeenten in classes te kijken en te bezien of een minder ingrijpende indeling mogelijk is.

Bij deze kernvraag werd door de kerkenraad van de Hervormde gemeente te Strijen, wijkgemeente 2, een **amendement** ingediend. Hierbij werden twee punten aangegeven:

1. *De classisleden moeten wel plaatselijk in een kerkenraad zitten.*
2. *Het moderamen van de classis kan geen commissies los van de classis aanstellen, maar na besluitvorming in de classis.*

Dit amendement werd met algemene stemmen van de classica vergadering aangenomen.

Classicale Vergadering Breukelen - Probeer het eens in een classis en bekijk dan na verloop van tijd of het bevalt. SUGGESTIE: PILOT IN EEN CLASSIS

De basis waarop we altijd geopereerd hebben, valt weg. Dit is een bestuurlijke discussie. We houden onszelf voor de gek houden als we zeggen dat we nu invloed hebben op onze plaatselijke gemeenten. Dit plan is toch meer van de ontmoetingen en voor bestuurders. Brieven geven aan dat we geen vertrouwen hebben in de regio-voorzitter. Je luistert naar de ander en je hoopt dat je overtuigd wordt. De vragen zijn verkeerd gesteld. Je moet in de beantwoording te exact zijn. De grote vraag is of deze voorstellen de problemen oplossen. Wat is de echte reden voor het instellen van die grote classes? De insteek was de bestuurlijke problemen. De waartoe- en waaromvraag is een bestuurlijke vraag. Concreet: Veel afgevaardigden twijfelen aan nut en noodzaak van de nieuwe indeling (tot uitgesproken Nee). Daarnaast plaatsen ze grote vraagtekens bij de regiovoorzitters. Alleen al de hem/haar toegewezen taak is onuitvoerbaar groot.

De algemene classica vergadering is ook ooit ingevoerd, maar is nooit echt van de grond gekomen. Dat zien we straks met de ringen ook gebeuren. Het worden miniclasses zonder bevoegdheden.

RINGEN ZIJN TE VAAG EN VRIJBLIJVEND

Wij zijn in gesprek met buurkerkenraden. Over de vraag: wat kunnen we gemeenschappelijk doen. Maar ook met de vraag: hoe bereiken we onze medemensen in onze dorpen. Dat is veel belangrijker en daar is geen structuurwijziging voor nodig. Onze kerkenraad heeft ja gezegd. De classis doet er voor ons niet zoveel toe. Het meest interessante agendapunt is het omzien naar elkaar. Dat inspireert. Als er wat besproken wordt, moet het altijd vanaf het grondvlak komen. In de toekomstige ringen moet het geloofsgesprek veel meer ruimte krijgen. Bezinning is goed.

CLASSIS BELANGRIJK VOOR OMZIEN NAAR ELKAAR & GELOOFSGESPREK

Waarom zou dat in ringen beter gaan? Daar kan bijvoorbeeld gesproken worden over zending, evangelisatie en missionair zijn. De voorgestelde classis komt veel verder van de plaatselijke gemeenten te staan. Dat is heel zorgwekkend. Wanneer wordt straks over belangrijke zaken het grondvlak ingeseind? Je moet vertrouwen hebben in je broeders en zusters in die grote classis. Niet iedere gemeente is straks meer vertegenwoordigd in die nieuwe classis. Dat is zo en daarom zullen we wel moeten letten op representatieve vertegenwoordigingen. De classis is de goede gemeenschap om aan eenheid te werken. Daar moet je elkaar bevragen en aanmoedigen. Daar ligt basis van de classis. Het is toch vreemd als gezegd wordt, dat we de classis niet kunnen bemensen? We kunnen hetzelfde blijven doen in de ringen. Daar kunnen we over wezenlijke zaken gaan praten. Laten we dan meer inhoudelijk gaan spreken. Daar kunnen we dan meer vorm aan geven dan nu. De afschaffing van een permanente afvaardiging van de predikant naar de classis is in het verleden al een verkeerde

keus geweest. Een rooster regelt dat nu. Niet goed voor de continuïteit. Over de concrete invulling van de ringen wordt nog niets gezegd. Er zijn verschillende stromingen binnen de Protestantse Kerk in Nederland. In de afvaardiging kan de afspiegeling daarvan heel mager worden. We moeten niet teveel in macht en stromingen denken. Ik heb angst dat de rechterflank straks niet voldoende vertegenwoordigd is. Dat is niet bevorderlijk voor het geloofsgesprek.

VRAGEN BIJ GOEDE VERTEGENWOORDIGING ALLE GEMEENTEN

De nieuwe kerkorde wordt vager. Plaatselijke regelingen zullen intensiever worden. Er komt wel een berg werk op ons af. In bestuurlijk opzicht krijgt de classis minder te doen, omdat de plaatselijke gemeenten veel meer zelf mogen invullen. De plaatselijke regeling wordt uitgebreider. Dat is nog zeer de vraag.

Samenvattend: Inderdaad zijn er bestuurlijke argumenten. Maar er zijn meer andere argumenten die ertegen pleiten. We moeten wel rekening houden met hoe we het werk in de plaatselijke gemeente aan hun recht laten komen. Ik ben vanavond geschrokken van de negatieve insteek. Er wordt teveel vanuit angst geredeneerd. Lees ook de reactie van ds. P. van den Heuvel. Een principieel bezwaar heeft hij niet. Over de praktische uitvoering moeten we vragen stellen. Er liggen bijvoorbeeld niet zoveel vacatures die zomaar vervuld kunnen worden. En we moeten ook eerlijk naar onszelf kijken. Afgevaardigden naar de classis vinden is moeilijk. Dat is zo, maar de vraag is of deze voorstellen de gemeenten helpen. Herhaald wordt dat het heel principieel is, dat de plaatselijke gemeenten straks niet meer direct vertegenwoordigd zijn in de classes. Er vindt een grote verschuiving plaats. De betrokkenheid op de landelijke kerk zal aanzienlijk verminderen. Hoe los je dat op? Of anders gezegd: lossen we de problemen op met deze veranderingen. Je kunt je ook afvragen of we de problemen oplossen met de huidige 75 classes. Het antwoord daarop luidt: neen. Mensen willen wel aan projecten meewerken. Maar als men voor 12 jaar als ambtsdrager gevraagd worden, zeggen ze: zoek maar een ander. Er zijn zorgen. Maar de vraag is of die op de juiste wijze worden gezien door de synodeleden. Is nooit nagedacht over bijvoorbeeld 30 classes? Het aantal van 11 heeft te maken met het aantal regiovoorzitters. Er werd net gezegd dat we niet in staat mensen naar de classis te sturen. Je wordt geroepen tot het ambt. Dat betekent dienen. Als dat moet in de classis, dan word ik daartoe geroepen. Als je dat accepteert, dan ga je anders met de problemen en vragen om. Als deze wijziging doorgevoerd wordt, krijg je veel meer een management-kerk. Dat is geen goede ontwikkeling.

LOSSEN DEZE VERANDERINGEN WEL IETS OP?

Classicale Vergadering Dordrecht - Nee, want. De afstand van de gemeenten naar de classis wordt dan te groot. Het voorstel leidt ertoe dat men op mensen moet gaan stemmen die waarschijnlijk onbekend zijn. Elke kerkenraad zou iemand moeten kunnen afvaardigen. Nu bereidt het breed moderamen de classisvergaderingen voor en regelt bestuurlijke kwesties. Dat zou het nieuwe moderamen kunnen doen. En de classisvergadering zou dan net al nu over allerlei thema's kunnen spreken. Als het voorliggende voorstel toch wordt aangenomen, pleiten wij ervoor dat minimaal eens per jaar afgevaardigden van alle kerkenraden welkom zijn op een classisvergadering.

Classicale Vergadering Enschede - Nee, wij willen dat de afvaardiging zo geregeld is, dat de lijn tussen gemeente en classis een directe is.

Classicale Vergadering Gouda - Vrijwel unaniem nee.

Classicale Vergadering Harderwijk - Nee. Dit voorstel doet afbreuk aan de eerdergenoemde directe vertegenwoordiging vanuit elke kerkenraad. De stem van elke gemeente wordt hiermee niet meer gehoord.

Classicale Vergadering 's Hertogenbosch - Nee. Allereerst vanuit een principieel standpunt. Dit voorstel voor indirecte in plaats van directe vertegenwoordiging van kerkenraden doet sterk afbreuk aan de protestantse traditie. We vinden het essentieel om als kerk zo dicht mogelijk bij het presbyteriaal synodale stelsel te blijven.

In praktische zin is deze voorgestelde vorm een verarming van het systeem zoals het nu functioneert. De directe binding tussen de kerkenraden en hun vertegenwoordiger in de classis valt weg en de afstand wordt groter. Het houden van verkiezingen zal daarbij niet zorgen voor meer participatie. In managementtermen stuurt de PKN aan op een Organisatie die top-down wordt geleid. Die grote afstand betekent dat de stem van afzonderlijke gemeenten, zeker de kleine gemeenten, niet of nauwelijks meer gehoord gaat worden en hun invloed substantieel afneemt. Hierdoor zal het draagvlak voor en de werking van de classis juist afnemen. Overigens gelden de geschetste bezwaren niet alleen voor de vertegenwoordiging van kerkenraden in de classis, maar ook voor de afvaardiging van de classes in de synode.

Voornaamste punt is echter dat verkiezingen in onze optiek helemaal niet nodig zijn. Ze vormen namelijk vooral een antwoord op een bestuurlijk probleem dat (door onszelf) gecreëerd wordt als we terug willen naar een handvol mega-classes. Bij een minder rigoureuze krimp kan de bestaande werkwijze van directe vertegenwoordiging prima worden gehandhaafd, waarbij een gestegen aantal deelnemers aan de classicale vergadering praktisch opgelost kan worden door middel van de vergaderprocedure en andere (innovatieve) democratische middelen, zoals te doen gebruikelijk bij

vergaderingen van grotere omvang.

Classicale Vergadering Heusden-Almkerk - Ook op de voorstellen die samenhangen met deze vraag considereert de klassicale vergadering negatief. Er wordt met dit voorstel een aanslag gepleegd op het presbyteriaal-synodale stelsel, waarbij iedere gemeente in de klassicale vergadering en iedere classis in de synode vertegenwoordigd is. Wie niet vertegenwoordigd is in de klassicale vergadering, kan hoog en laag springen, zonder dat er wat gebeurt. Bijvoorbeeld bij consideraties op kerkordeartikelen kan niet meer bekeken worden wat ermee gebeurt als je als kerkenraad geen afvaardiging hebt. Bovendien wordt nu gevraagd in te stemmen met een voorstel, waarbij nog onduidelijk is hoe de verkiezingsregeling eruit gaat zien. De kans bestaat dat door de verkiezing van leden van de klassicale vergadering het risico op kerkpolitiek denken en handelen aanmerkelijk groter wordt. En ook dat de mainstream in een classis het steeds voor het zeggen heeft en de minderheden ondersneeuwen. Het is dus de vraag hoe deze verkiezingsregeling eruit gaat zien. Nadat alle gemeenten hun mening hadden ingebracht, bleek een concept voor een generale regeling voorgesteld te worden via internet. Ook in ord. 4-14-1 (nieuw) wordt hierover gesproken. Er wordt dus gekozen voor een generale regeling. Onze classis roept de synode ertoe op om deze verkiezingsregeling niet bij generale regeling te organiseren, maar op te nemen in de ordinanties. De reden hiervoor is dat wijzigingen in de ordinanties altijd gaan via consideraties. Wijzigingen in generale regelingen gaan niet via deze weg. Als de verkiezingsregeling in een generale regeling wordt opgenomen, gaat de synode bepalen hoe de klassicale vergaderingen worden ingericht, zonder dat het grondvlak van classes en gemeenten hierover geconsulteerd wordt. Dat zou strijdig zijn met art. VI-1 PKO. Zeker in deze periode van transitie is het goed om het grondvlak bij alle wijzigingen te betrekken! Zie dit in het verlengde van art. VI-5, waarbij we benadrukken dat het getuigt van kerkelijk denken dat de synode geen besluiten neemt in aangelegenheden die voor het leven van de kerkenraden en klassicale vergaderingen van wezenlijk belang zijn, zonder die kerkenraden en klassicale vergaderingen daarin gekend en daarover gehoord hebben. Het is een lakmoesproef voor ons presbyteriaal-synodale stelsel.

Mochten, onverhoopt, de wijzigingen ook in tweede lezing aanvaard worden, dan hecht onze klassicale vergadering eraan om een bepaling op te nemen dat bij belangrijke beslissingen de gemeenten geraadpleegd worden dan wel spreekrecht krijgen in de nieuw te vormen klassicale vergadering. Zo zou iedere kerkenraad een uitnodiging voor de klassicale vergadering en daar een adviserende rol kunnen krijgen indien geen kerkenraadslid van de desbetreffende gemeente is afgevaardigd.

[Een minderheid van de kerkenraden heeft geen bezwaren tegen dit voorstel.]

Classicale Vergadering Hoogeveen - Een meerderheid van 64% zegt hier nee tegen. Zorgen zijn er over de te volgen procedure en de vertegenwoordiging van modaliteiten en kleine gemeenten. Ook wordt opgemerkt dat e.e.a. een inbreuk is op de presbyteriaal – synodale kerkregeling. Er wordt hiermee gegaan naar een meer episcopale kerkregeling m.a.w. het botton – up model wordt losgelaten.

Pleidooi voor:- meer invloed voor alle kerkenraden door bijvoorbeeld de mogelijkheid een kerkenraadslid als adviserend lid deel te laten nemen aan de beraadslagingen in een klassicale vergadering.

- mogelijkheid opnemen dat ook tenminste 5 kerkenraden kunnen verzoeken een buitengewone zitting van de klassicale vergadering bijeen te roepen.
- twee afgevaardigden per ring naar de klassicale vergadering verkozen door de kerkenraden uit de ring.

Inhoudelijke argumenten vóór de wijziging: - meer mensen beschikbaar voor werk in de gemeente.

- er kunnen gemotiveerde en gedreven mensen gekozen worden die er voor kiezen lid te zijn van een klassicale vergadering.

Classicale Vergadering Kampen - Op basis van de volgende argumenten pleiten wij er voor om de voorgestelde wijzigingen te heroverwegen:

- Binnen ons presbyteriaal-synodale stelsel is rechtstreekse vertegenwoordiging naar een meerdere vergadering één van de pijlers;
- Door de rechtstreekse vertegenwoordiging is de lijn tussen gemeente en classis gewaarborgd;
- Betrokkenheid bij de classis zal verminderen en het draagvlak van de gemeenten zal afnemen;
- Angst is er voor een top- down structuur, waarbij de gemeenten die niet vertegenwoordigd zijn het gevoel kunnen krijgen dat er 'over' hen wordt geregeerd. (met name bij de kleine gemeenten);

Bovengenoemde standpunten komen voort uit een kleine meerderheid van de schriftelijke reacties van onze gemeenten en is nader toegelicht in de klassicale vergadering d.d. 19 april 2017.

Overige standpunten geformuleerd tijdens de vergadering

Verbazing dat de Synode dit model heeft gekozen daar waar een kerk zoals de RK-kerk dat model juist langzamerhand (althans in Nederland) probeert om te vormen. En nu gaan wij met ons denken de andere kant op. Dat zou niet moeten. Het is juist de gemeente die het draagvlak is voor de landelijke kerk.

Er is geen enkele duidelijkheid hoe de nieuwe classis wordt samengesteld. Hoe wordt een evenwichtige vertegenwoordiging in die classis met zoveel diverse gemeenten gerealiseerd. Daarnaast moet er meer duidelijkheid over zijn voordat er wordt besloten om over te gaan naar de nieuwe structuur.

Van belang is dat wanneer afstand wordt gedaan van de rechtstreekse afvaardiging, er een duidelijk rooster komt met een verantwoorde vertegenwoordiging van alle denominaties waarbij de kleine gemeenten niet worden ondergesneeuwd.

Classicale Vergadering Nijkerk - De classicale vergadering kan daar niet mee instemmen. 35 afgevaardigden stemden tegen, 6 afgevaardigden konden zich er in vinden.

Belangrijkste bezwaren:

- Het opgeven van de presbyteriaal-synodale beginselen; de afstand tussen grondvlak en de meerdere vergaderingen wordt vergroot. - Het is nu al lastig om in de kerkenraden aandacht voor het bovenplaatselijk werk te vragen. De afstand wordt nog groter. - Er zijn nog veel te veel open einden, bijvoorbeeld het volledig ontbreken van een verkiezingsprocedure. - Er is een reëel gevaar voor het ontstaan van een bestuurderscultuur.

Classicale Vergadering Noord-Oost Groningen - Wij kunnen hier niet mee instemmen.

Zie voor de argumenten ook vraag 1, bijlage 1, de meegezonden brief. Een groot bezwaar vinden we dat de vertegenwoordigers in de classis te ver van de gemeenten af komen te staan, als slechts één op de tien gemeenten zitting heeft in die classis. De directe inspraak komt hierdoor ernstig onder druk te staan.

Door de schaalvergroting is de verkiezing van de kandidaten voor de classis een probleem: wie organiseert deze verkiezing, wie regelt de kandidaatstelling, hoe kun je een goede keuze maken als je geen van de kandidaten kent? Ook hier geldt weer: transparantie, ruimte en eenvoud zijn in deze verandering wat ons betreft ver te zoeken.

Hoe kunnen de classis leden alle gemeenten in de regio ter vergadering adequaat vertegenwoordigen, als zij niet weten wat er speelt in deze gemeenten?

Hoe verloopt het contact tussen gemeenten en classis? Hoe worden gemeenten op de hoogte gehouden van wat er wordt besproken en besloten?

Classicale Vergadering Oost-Groningen - Kerkenraden / afgevaardigden die bezwaren hebben tegen vraag 1, hebben dit ook tegen vraag 2 want de afschaffing van de rechtstreekse afvaardiging is een belangrijk punt om tegen de nieuwe classisstructuur te zijn. De genoemde bezwaren zijn: - De band tussen de plaatselijke - en landelijke kerk neemt af - De verkiezingsprocedure is nog onduidelijk en de generale regeling ontbreekt Peiling: De meerderheid van de afgevaardigden beantwoordt deze vraag met nee.

Classicale Vergadering West-Brabant - De Classicale Vergadering West-Brabant gaat niet akkoord met de voorgestelde wijze van afvaardiging. De Classicale Vergadering is van mening dat de rechtstreekse vertegenwoordiging tussen gemeenten en classis altijd gewaarborgd dient te zijn.